

Limbažu Dziesmu Svētki

1939. 30. JULIJĀ

PROGRAMA

IZD. LIMBAŽU SAVIESĪGĀ BIEDRĪBA. — 1939. G.

LIMBAŽU
DZIESMU
SVĒTKI

APVIENOTI AR

LIMBAŽU SAVIESĪGĀS BIEDRĪBAS
55 GADU PASTĀVĒŠANAS ATCERI,
KAROGA IESVĒTI UN PIEMIŅAS BRĪDI
PIE HIMNAS AUTORA BAUMAŅU KĀRĻA
PIEMINEKĻA

1939. G. 30. JŪLIJĀ

PROGRAMMA

✓
1 9 3 9

IZD. LIMBAŽU SAVIESĪGĀ BIEDRĪBA

UNIVERSITĀTE
ZINĀTĀ
SĒRĪSĒ

PROGRAMMA
1957. gada
1. sējums
1. izdevums
Rīga

PROGRAMMA

K. BAUMANIS

DIEVS, SVĒTĪ LATVIJU!

Dievs, svētī Latviju,
Mūs' dārgo tēviju,
Svētī jel Latviju,
Ak, svētī jel to!

Kur latvju meitas zied,
Kur latvju dēli dzied,
Laid mums tur laimē diēt,
Mūs' Latvijā!

K. ULMANIS

KAM DROSME IR!

Kam drosme ir un goda prāts
Un skaidra sirds,
Kam tauta tuvāku par draugu stāv,
Tas nāk man līdz,
Lai mūžam slavā, godā zeltu Latvija!

Vai jūs dzirdat, kā zemi šķir lemess? ...
Vai jūs dzirdat, kā rokas akmeņus veļ?
Dzirdiet: tur mūžībai pretī nākotnes tiltu ceļ.
Šis tilts ir garš, šis ceļš ir tāls,
Bet mūsu acīm saredzams.

V. PLUDONS

DZIESMA BRIVAI LATVIJAI.

Lai līgo lepna dziesma
Tev, brīvā Latvija!
Kā sauli uzlēcošu,
Sirds Tevi sveicina.

Tu — pērle, iznirusi
No dzelmju pusnaktīm,
Kā pērli Tevi dārgu
Mēs sirdī glabāsim.

Mēs spodrināsim Tevi
Par zvaigzni spožāku,
Lai tautu dižā kronī
Tu mirdzēt mirdzētu.

Lai līgo lepna dziesma
Tev, brīvā Latvija,
Audz liela, skaista, spoža
Kā saule lēcoša!

V. PLŪDONS

TEV MŪŽAM DZĪVOT, LATVIJA.

Tev mūžam dzīvot, Latvija,
Kā saulei, kas mirdz debess klajā
Tu jauna zvaigzne zvaigznājā,
Kas uzlēkusi nule tajā!

Tev mūžam dzīvot, Latvija,
Kā jūrai, kas tev šalc pie kājām!
Pats Dievs sen senis svētija
Še tavas āres mums par mājām!

Tev mūžam dzīvot, Latvija,
Kā jūrai lepni, saulei cēli.
Tu mūsu māte dārgajā,
Mēs tavas meitas, tavi dēli.

Tev mūžam dzīvot, Latvija,
Tu — tēvzeme mums Dieva dota!
Lai latvju tauta vienotā
Aug spēkā, slavā, daiļumā!

Himnas autoru pieminot

Ar lielu sirdsdedzi 1872. gadā, iecerot „Dievs, svēti Latviju“, Baumaņu Kārlis gan nevarēja iedomāties, ka pēc 46 gadiem šī lūgšana būs arī brīvās, neatkarīgās Latvijas šūpladziesma, tomēr visu dzīvi Baumanis ticējis šim sapņim par Latviju un, šķiroties no dzīves 1905. gada 10. janvārī, to neapstrīdami apliecinājis. Par to liecinājusi nesen mūžībā aizgājušē Baumaņu Kārļa meita Elizabete.

Baumaņa Kārlis.

Pēdējos dzīves mirkļos Baumanis, gulēdams Limbažos uz nāves gultas, dzirdējis ļaudis uz ielas dziedot Latvijas himnu un saucis: „Latvija būs! Latvija būs!“

Pieminēdami Baumaņu Kārli kā mūsu valsts himnas vārdu un muzikas autoru, limbažnieki viņu atceras arī kā rosīgu sabiedrisku un kulturalu darbinieku, kas visur un vienmēr bijis dziļu patriotisku domu un jūtu apdvests. Savā laikmetā Baumaņu Kārlis cienīgi nostājies blakus Krišjānim Valdemāram, Krišjānim Baronam un Kronvaldu Atim.

Neizdzēšamā atmiņā Baumaņu Kārlis paliks Limbažu novadam, jo, dzīvodams Limbažos no 1882. līdz 1905. gadam, viņš ar savu personību daudzkārt un daudzās vietās ietekmējis Limbažu dzīvi. Šis Baumaņu Kārļa dzīves posms sakrīt ar Limbažu saviesīgās biedrības pirmajiem darbības gadiem, un biedrība ir lepna, ka viņas pirmā goda biedra vārds ir Baumaņu Kārlis. No pat pirmajiem biedrības gadiem Baumanis biedrībā ir „runas vīrs“ un daudzkārt ievēlēts zinību komitejā. Daudz rosmes Baumaņu Kārlis parādījis dziedāšanas komitejas darbībā, noorganizēdams kori un komponēdams daudzas tagad tik pazīstamās dziesmas. Izcili nopelni viņam ir Limbažu saviesīgās biedrības bibliotēkas nodibināšanā, kurai dāvinājis 270 grāmatu no saviem grāmatu krājumiem. Pateicoties Baumaņu Kārļa ierosmei, Limbažu saviesīgās biedrības koris jau 1888. gadā piedalījies trešajos vispārējos dziesmu svētkos, bet 1895. gadā — ceturtajos svētkos — viņa vadītais koris ieguva otro godalgu.

Lielu piekrišanu guva viņa ierosinātie jautrības vakari, kuros Baumaņu Kārlis ar humora palīdzību centās apkarot toreiz tik populāro kārkļvācietību. Visos biedrības darbos bija jūtama Baumaņu Kārļa palīdzīgā roka un gudrais padoms. Tāpēc jau drīzi pēc Baumaņu Kārļa nāves Limbažu saviesīgā biedrība sāka vākt līdzekļus pieminēkļa celšanai. Pašu pieminēkli jau 1914. gadā izstrādāja tēlnieks G. Šķilters, bet pasaules karš izjauca biedrības nodomu un pieminēkli varēja ustādīt tikai 1920. gadā.

Šogad, atskatoties uz 55 darbības gadiem, Limbažu saviesīgā biedrība ar kultūras fonda atbalstu pieminēkli atjaunojusi un izdaļojusi tā apkārtni, iežogojot kapa un pieminēkļa vietu granīta veidojumiem un kāpnēm. Limbažu saviesīgā biedrība ierosinājusi Baumaņu Kārlim celt pieminēkli arī Limbažu pilsētas centrā, un šogad 15. maijā pilsētas svinīgajā sēdē, kurā piedalījās visas vietējās organizācijas — šim nolūkam sazīmēja jau 1300 ls.

Svinību kārtība

Plkst. 11.00

Dievkalpojums Limbažu baznīcā.
Limbažu saviesīgās biedrības at-
jaunotā karoga iesvētīšana.
Pēc dievkalpojuma gājiens uz
Limbažu kapiem.

Plkst. 13.00

Limbažu kapsētā piemiņas brī-
dis pie Baumaņu Kārļa piemi-
nekļa.
Rakstu un mākslas kameras pār-
stāvja rakstnieka A. GRĪNA
runa.

Plkst. 17.30

Koru kopīgs gājiens uz pilsētas
Vienības dārzu

Plkst. 18.00

Limbažu dziesmu svētki

Programa

I

1. Mūžam mūsu dziesma . . . . . J. Graubiņa
2. Rudens . . . . . J. Vitola
3. Kā gulbji . . . . . K. Kažociņa
4. Minjona . . . . . E. Dārziņa
5. Kam drosme ir . . . . . J. Norviļa

Dziedās apvienotie kori.

II

6. Mēness starus stigo . . . . . E. Dārziņa
7. Kur tu augi, daiļa meita . . . . . A. Ores
8. Rindām auga ozoliņi . . . . . A. Jurjāna
9. Svešā zemē . . . . . E. Melngaiļa
10. Dziedot dzimu, dziedot augu . . . . . A. Kalniņa
11. Latvju dziesmu vitne Nr. 2 . . . . . E. Puškeviča
12. Latvju dziesmu vitne Nr. 1 . . . . . E. Puškeviča

Izpildīs 8. Valmieras aizsargu pulka orķestris.

III

13. Tautu meita zeltenīte . . . . . J. Graubiņa
14. Pūt, vējiņi . . . . . E. Melngaiļa
15. Alutiņš, bāleliņš . . . . . J. Graubiņa
16. Jāņvakars . . . . . E. Melngaiļa
17. Tēvijai . . . . . A. Jurjāna

Dziedas apvienotie kori.

Solo: VILMA KARNĪTE, 8. Valmieras aizsargu pulka orķestra pavad.

Virsdriģents **Teodors Kalniņš.**

Limbažu saviesīgā biedrība 1884.—1939.

Limbažu saviesīgā biedrība 1939. gada 30. jūlijā rīkotoš dziesmu svētkos, kuros piedalās 16 koru ar 500 dziedātājiem un kas savienoti ar Valsts himnas autora Bauņaņu Kārļa atjaunotā kapa pieminēkļa iesvētīšanu, atskatās arī uz saviem 55 darbības gadiem.

Limbažu saviesīgā biedrība savu darbību atklāja 1884. g. 24. jūnijā. 1934. g. 29. jūlijā biedrība nosvinēja

Limbažu Sav. b-bas priekšnieks
Jānis Bārda.

50 gadu atceri, izdodot rakstnieka Augusta Melnalkšņa sastādīto kultūrvēsturisko pārskatu "Limbažu saviesīgā biedrība", kurā plaši notēlota biedrības darbība pirmajos darba gados (1884.—1904.), nemiera, karu un juku gados (1905.—1919.) un brīvajā Latvijā (1919.—1934.). Biedrības 50 gadu atceres svētki sakrīta ar mūsu tautas un valsts gaišo atdzimšanas gadu, un turpmākajos 5 gados biedrība savu darbību varējusi veidot zem tautas vienotī-

bas gara. Biedrības valdes sēdēs un pilnās sapulcēs vairs neuzpeld agrāko gadu dažādu partiju ietekmēti jautājumi, tāpēc valde var mierīgi nodoties darbības padziļināšanai, biedrības nama uzpošanai un izdaiļošanai.

1934. gadā pārkrāsoja biedrības zāli un priekštelpas, paplašināja garderobes telpas, ielika jaunus logus un iznīcināja bijušās neglītās maiznīcas telpas, to vietā ierīkojot jaunu veikalu ar plašiem skatu logiem, bibliotēkas un valdes sēžu telpas.

Limbažu Sav. b-bas vadība.

1935. g. 1. janvarī uzņemas „Limbažu Vēstnesis“ izdošanu.

1935. g. 12. maijā biedrības valde, piedaloties apkārtnes pašvaldībām un organizācijām, sarīko Valsts himnas autora Baumaņu Kārļa 100 gadu dzimšanas atceres dienu, kurā kā valdības pārstāvis ieradās toreizējais izglītības ministrs L. Adamovičs, bet rakstiskus apsveikumus sūta Valsts Prezidents Kārlis Ulmanis.

1937. gadā notiek biedrības priekšnieka maiņa. Aiziet ilggadīgais biedrības priekšnieks Dr. Dāvids Kessels. Viņa vietā par biedrības priekšnieku ievēl biedrības mū-

ža biedru Jāni Bārdu, kas arī agrākos gados labu laiku bijis par priekšnieku.

1938. g. valde nolemj rūpēties par Valsts himnas autora Baumaņu Kārļa kapa pieminekļa uzkopšanu un izdaiļošanu. Ar Kultūras fonda piekrišanu valde lūdz arhitektu Arendu sastādīt pieminekļa atjaunošanas un izdaiļošanas planu. Kultūras fonds šim nolūkam piešķir Ls 2500.—.

Biedrību 1939. gadā vada: priekšnieks — Jānis Bārda, priekšnieka vietn. — Kārlis Cīrulis, sekretars — Valdemārs Dambītis, sekretara vietnieks — Teodors Brīvulis, kasieris — Kārlis Hofmanis, kasiera vietnieks — Arnolds Lubavs; Jānis Vītols, Dr. Rūdolfs Eglītis, Jānis Hincenbergs, Jānis Štucers, Augusts Ozols, Miķelis Altroks, Artūrs Jansons, Jānis Epermanis, Pēteris Džindže, Konstantīns Martinsons, Dr. Hermanis Ozoliņš, Pēteris Zvīgulis un Alfrēds Kreiers.

Revīzijas komisijā darbojas: Lilija Ābele, Eduards Zvīnis un Hermine Štucere.

Pie biedrības turpina darboties dāmu komiteja, biedrības koris, Limbažu teātris un biblioteka.

Dāmu komiteja.

Dāmu komiteja neatlaidīgi turpina rūpēties par biedrības telpu iekšējo izdaiļošanu, sarīkojot šo mērķu sašņiegšanai biedreņu vakarus ar lotereju-allegri, masku balles un cita veida sarīkojumus. Bez tam dāmu komiteja kārtu saimniecisko pusi visos biedrības lielākos sarīkojumos. Dāmu komiteja iekārto īpašu itabu ar latviskā stilā pēc māksl. Dzērvīša meta izgatavotām mēbelēm, iegādā glītus logu aizkarus, galda drānās, dvieļus u. t. t.

Par dāmu komitejas priekšniecēm darbojušās: Malvīne Deigele (1931.—1934.), Anna Cīrulle (1934.—1937.) un Hermine Štucere (1938. g.).

Dāmu komitejas valdes sastāvs 1939. gadā: Priekšniece — Ieva Bārda, locekes: Anna Vītola, Emīlija Altroka, Malvīne Janele, Lilija Ābele, Elza Hanzene. Padomdevējas: Auguste Sarkangalve, Anna Ozoliņa un Elfrīda Zeidmane.

Biedrības koris.

Biedrības korī dzied apm. 45 dziedātāji. 1934. gadā kopā ar apkārtnes koriem koris piedalās biedrības 50 gadu atceres svētku koncertā un dziesmu dienās Vainīžos un Umurgā.

1935. gadā kuplina Baumaņa Kārļa piemiņas dienu un piedalās dziesmu dienās Valmierā, Vainīžos un Stienē.

1936. gadā piedalās teatra 10. gadu darbības atcerē un dziesmu dienā Cēsīs.

1937. g. piedalās Valmieras dziesmu svētkos un rosīgi gatavojas IX vispārīgiem dziesmu svētkiem Rīgā, kur 1938. gadā ņem dzīvu dalību. Bez tam 1938. gadā piedalās dziesmu dienās Trikātā un Saulkrastos.

Bez tam koris katru gadu piedalās valsts svētkos, baznīcās un draudžu organizāciju sarīkojumos.

Kori vada diriģenti Jānis Epermanis un Pēteris Zvīgulis.

Limbažu teātris.

Pēc neliela atslābuma 1930.—1932. gados teātris turpina rosīgi darboties, dodot katru gadu Limbažos un apkārtnē 28 līdz 41 izrādes gadā. Lugas iestudē profesionālu režisoru vadībā. Pēc iespējas katrai lugai gatavo jeb papildina attiecīgu skatuves ietērpu, gatavo un irē kostīmus. Līdz ar to dekorāciju un kostīmu krājums, salīdzinot ar citām, pat lielāku pilsētu un centru biedrībām, ir plašs un teātrim ir iespējams apkalpot ar saviem kostīmiem un dekorācijām pat tālākus novadus, neminot nemaz daudzās skolas un organizācijas Limbažos un apkārtnē.

Teātri no 1927.—1935. gadam atbalstīja Kultūras fonds, izsniedzot Ls 2000.— gadskārtēju pabalstu. Sākot ar 1936. gadu teātris saimnieko ar saviem līdzekļiem, saņemot nelielu Limbažu pilsētas pabalstu — Ls 300.—

Sākot ar 1938. gada rudeni teātrim pretimnākšanu izrāda Sabiedrisko lietu ministrijas mākslas un kultūras nodaļa, dodot režisorus. Teātris ar savām izrādēm apkalpo ne tikai pilsētas un tuvāko pagastu biedrības un organizācijas, bet gandrīz katru gadu, un pat vairākas reizes gadā, viesojas Salacgrīvā, Saulkrastos, Rūjienā un Mazsalacā.

Pēdējos piecos gados par režisoriem darbojušies: Valdis Hermanis, Kristaps Linde, I. Bremšmite, Jānis Priede, Lejas-Krūmiņš un Teodors Kugrēns.

Par teatra priekšnieku nepārtraukti darbojas Alfrēds Kreiers.

Biblioteka.

Biedrības valde katru gadu no sava budžeta dod bibliotekas paplašināšanai Ls 200.— un algo bibliotekaru. Sākot ar 1937. gadu Limbažu pilsētas pašvaldība atbalsta biblioteku ar Ls 200.— gadā.

Minētos Ls 400.— izlieto katru gadu jaunu grāmatu iegādāšanai. Tā kā biedrības biblioteka Limbažos ir vienīgā publiskā biblioteka, tad lasītāju skaits ir stipri liels.

Dziesmu svētkos piedalas:

1. Augstrozes lauksaimniecības biedrības koris,
dirig. M. Pļaviņš.
2. Burtnieku aizsargu nodaļas koris,
dirig. J. Krūmiņš.
3. Cēsu viesīgās biedrības un 10. Cēsu aizsargu pulka
apvienotais koris,
dirig. V. Bišers un A. Berkholes.
4. Izglītības biedrības „Imanta“ koris Stienē,
dirig. V. Zeibarts.
5. Jaunburtnieku aizsargu nodaļas koris,
dirig. J. Ozols un V. Baldiņš.
6. Lēdurgas Saviesīgās biedrības koris,
dirig. H. Podziņš.
7. Liepupes muzikas un dziedāšanas biedrības koris,
dirig. P. Cimdiņš un P. Bērziņš.
8. Limbažu saviesīgās biedrības koris,
dirig. J. Epermanis un P. Zvīgulis.
9. Pociema pagasta koris,
dirig. A. Baltiņš.
10. Skultes dziedātāju koris,
dirig. P. Lože.
11. Svētciena lauksaimniecības biedrības koris,
dirig. V. Bilzens.
12. Trikātas draudzes koris,
dirig. D. Vītols un D. Zoblockis.
13. Umurgas dziedāšanas biedrības koris,
dirig. J. Krievs.
14. Vainīžu lauksaimn. b-bas koris,
dirig. J. Rasmanis.
15. Valmieras latviešu b-bas koris,
dirig. A. Sineps.
16. Vitrupes 6-kl. pamatskolas padomes koris,
dirig. V. Kuplis.

Teodors Kalniņš,
Limbažu dziesmusvētku virsdiriģents.

L I M B A Ž I

Senos laikos Kezberkalnā pie Limbažu Mazezerīna at-
radās lībju pils, no kuras mūsu laikiem uzglabājies vienīgi
tās nosaukums. Pie šīs pils bija izveidojies lībju ciems,
ko varētu nosaukt par lībju senpilsētu. Uzbrūkot ienaid-
niekam, kas tolaik bieži gadījās, ciema iedzīvotāji atrada
patvērumu pilī. Kad bīskaps Alberts, iekarodams lībju
zemi, bija pakļāvis savai varai arī visu lībju valsti Metse-
poli, — apgabalu starp Gaujas lejas galu un Salacu, ie-
krotāji pili nodedzināja un ciemu izpostīja. Sadalījis ar
ordeni iekarotos apgabalus, bīskaps Alberts ieskaitīja
Limbažu pili ar tās lielajiem zemes īpašumiem savās „gal-
da zemēs“. Tomēr, atzīdams šo vietu par svarīgu centru,
no kura ērti pārvaldīt visu plašo apgabalu, bīskaps Al-
berts 1223. gadā uzcēla blakus lībju pilskalnam jaunu pili,
kuras mūri vēl šodien pa daļai uzglabājušies. Ar laiku
pie pils izveidojās pilsētiņa, kur apmetās uz dzīvi arī vācu
amatnieki un tirgotāji. Pilsētas patrons bija Sv. Lab-
rencis, kura vārdā nosaukta pirmā baznīca. Tā kā pilsē-
ta ātri attīstījās, to iekāroja Livonijas ordenis un atņēma
Rīgas archibīskapam Fridricham ar varu 1318. gadā.
Pēdējais griezās ar sūdzību pie pāvesta Klementa V, bet
bez panākumiem. Tikai ap 1360. gadu Rīgas archibīskaps
pilsētu saņēma atpakaļ. 1385. gadā archibīskaps Jānis IV
(Zintenis) piešķīra Limbažiem Rīgas pilsētas tiesības un
nodeva viņu rīcībā t. s. pilsētas „marku“, t. i. ganības, tī-
rumus, mežus un t. t. Pilsētas ierēdņi un pilsoņi zvērēja
uzticību archibīskapam un Rīgas baznīcai. Pilsētu uzrau-
dzīja archibīskapa soģis, kas sprieda tiesu, vāca archi-
bīskapam nodevas un piedalījās rātes sēdēs ar „veto“ tie-
sībām. Pilsētas zīmogā attēlots Sv. Labrencis ar cepeš-
restēm un evaņģeliju rokās, stāvēt svētņīcā. 1369. gadā
Limbaži kā Hanzas savienības loceklis līdz ar citām Livo-
nijas pilsētām, piedalījās karā pret Dāniju, gan ne ar ka-
raspēku, bet iemaksājot kā dalības naudu kara izdevu-
miem 8½ markas (apm. 1500 latu). Limbažos bija arī

ģilžu nams, kurā 1359. gadā notika mantāga sanāksme. 1422. gadā Limbažu mantags pieņēma vienu no svarīgākajiem Latvijas tiesību avotiem, t. s. vidējās bruņnieku tiesības. Limbaži piederēja arī pie Livonijas pilsētu savienības un Limbažu pārstāvji 12 reizes piedalījās pilsētu saeimās. Ikgadus no Sveču dienas līdz Vasaras svētkiem archibīskaps ar visu galmu, lielāku kareivju pulku un

K. Baumaņa piemineklis.

daudziem vasaliem 17 nedēļas uzturējās savā Limbažu rezidencē. Tad Limbažos sabrauca archibīskapīstes bruņniecība uz t. s. maksājumu dienām. Archibīskapa un bruņniecības viesošanās deva amatniekiem un tirgotājiem brangu peļņu, jo tanī laikā Limbažos sanāca ap 20.000 cilvēku. Archibīskapa galms vien iknedēļas patērēja 41 lastu rudzu un 54 lastus miežus maizei un alum,

bet zirgiem izgāja 1 lasts auzu dienā (vienā lastā ap 42 pūru). 1. maijā notika maija svētki, un labākais strādnieks ieguva „maiņa grāfa“ titulu.

14. gadu simtenī latviešu skaits Limbažu novadā sāk stipri pieaugt, un 15. gadu simtenī viss novads sadalīts latvju un lībju galos, pie kam Limbaži atradās lībju galā. Šai laikā Limbažos skaitīja ap 6000 iedzīvotāju.

15. gadu simtenī Limbažos nodibināts franciskāņu klosteris (Klostera ielas galā) un Sv. Annas sieviešu klosteris. Ar reformācijas nostiprināšanos abi klosteri izbeidza savu darbību. Pirmais luterāņu sludinātājs ieradās Limbažos 1524. gadā, bet archibīskaps Jānis VII to drīz padzina. No 1623. gada Limbažos darbojās pastāvīgs luterāņu mācītājs.

Pēc 1550. gada visā Livonijā iesākās posta laiki. 1558. gadā Limbažos atnāca krievi, nodedzināja pilsētu un apkāva tās iedzīvotājus, tikai neliels skaits paspēja glābties purvos un mežos. Rāte bija paspējusi izglābt daļu no pilsētas archīva, aizvedama svarīgākos dokumentus kastēs uz Turaidu, kur tie vēlāk aizgāja bojā.

1560. gadā atjaunoja pilsētu un izlaboja nocietinājumus, bet jau 1567. gada janvārī beigās partizāns Kursels ar zviedru kareivjiem pamatīgi izlaupija un nodedzināja pilsētu; lietuvju pulkvedis Tovašs dzinās ienaidniekam pakaļ, sakāva to un atņēma visu laupījumu. Pēc tam Limbažu iedzīvotāji atkal sāka apbūvēties, kad 1575. gadā no jauna uzliesmoja karš ar krieviem, un kara briesmas ātriem soļiem tuvojās Limbažiem. 1576. gada 2. oktobrī viesuļvētrainā naktī pilsētu un pili ieņēma Magnusa („Vidzemes ķēniņa“) krievu partizāni, bet jau 1579. g. rudenī poļu partizāns Ansis Birings tos izdzina no pilsētas.

1600. gadā Limbažus ieņēma zviedri, bet nākošā gadā atkal poļi. Slapjās vasaras un aukstās ziemas dēļ abi šie gadi bija neražas gadi. Neražas un kara postījumu sekas bija bads un mēris, kas 17. g. simteņa sākumā ļoti smagi piemeklēja visu Livoniju. Apmira vairāk kā $\frac{2}{3}$ no visa iedzīvotāju skaita. Beidzot 1602. gadā zviedri ar 10.000 jātniekiem un 500 kājniekiem uzbruka Limbažiem, nodedzināja pilsētu, nojauca mūrus un izpostīja pils nocietinājumus. No tā laika pilsētu vairs nenocietināja. Pēc kara Limbažu pilsoņu skaits bija samazinājies līdz 8.

1621. gadā 19. novembrī Gustavs Ādolfs atdāvināja Limbažus ar viņiem piederošo zemi Rīgas pilsētai uz mūžīgiem laikiem par tās sirdīgo un varonīgo aizstāvēšanos. Ar to sākās Limbažu vēsturē jauns, bēdīgs posms. Rīgas rāte izdeva limbažniekiem ļoti smagus noteikumus un izmantoja tos tādā mērā, ka pilsētiņa nevarēja vairs atspirgt. Pēc 1636. g. 5. febr. Vidzemes apriņķu sadalījuma Limbaži piederēja pie Rīgas apriņķa, kur palika līdz 1783. gadam, kad tos piedalīja Valmieras apriņķim.

1679. gadā Rīgas rāte uzcēla Limbažu pilsētā jaunu Sv. Jāņa baznīcu vecās baznīcas vietā, kas bija tuvu sabrukumam.

1747. g. 4. septembrī Limbažus izpostīja liels ugunsgrēks, uguns neskārti palika tikai 4 nami. Pēc šī gadījuma Rīgas rāte pārmērija un no jauna sadalīja Limbažu iedzīvotājiem ierādītos gruntsgabalus it kā pilsoņu ērtības dēļ, pie tam stipri apcirpdama limbažniekus. Pēdējie cēla sūdzības, kas beidzot nonāca līdz ķeizarienei Katrīnai II. Šai prāvā ir lieli nopelni kā limbažnieku aizstāvim zemes tiesas notāram J. G. Vītingam. Prāvas iznākumā Limbaži 1783. g. dabūja pārvaldi, maģistratu ar 1 birģermeisteru un 2 rātes kungiem. Ar 1877. g. pilsētu likumu Limbaži galīgi atsvabinājās no Rīgas aizbildniecības un sāka ātri uzplaukt.

1888. g. rūpnieks A. Tīls nodibināja Limbažos fabriku galvenajam Limbažu apkārtnes ražojumam — vilnai. Pilsētas galva Krūze ierosināja pilsētas parka nodibināšanu. Parka iesvētīšanas dienā, 1892. g. 18. jūnijā viņš mira ar trieku. Krūzes pēcnācējs A. Tīls ierosināja Limbažu brīvprātīgo ugunsdzēsēju nama būvi. 1914. g. nosprauda jaunu dzelzceļa līniju no Rīgas caur Carnikavu uz Limbažiem līdz Rūjienai, bet pasaules karš aizkavēja šo būvi.

1934. g. vasarā atklāja Limbažu dzelzceļu, kas stipri ietekmēja vietējo dzīvi. Šis notikums sakrīt ar 15. maijā notikušām pārgrozībām, kad arī Limbažos iesākās jauns garīgās un materialās kultūras celtniecības posms.

1935. gadā pilsētā izbūvēja galveno kanalizācijas vadu pa Cēsu un Jūras ielām, un pēdējos gados kanalizācijas tīklu arvien paplašina. Tač pat ar šoseju un zemes

ceļu departamenta atbalstu uzsāk pārbūvēt pilsētas ielas paplašinātā kārtībā, un tādā pašā gaitā ielu izbūve turpinās. Cēsu un Jūras ielas dabū bituminētu segu.

1936. g. Limbažu un apkārtnes pašvaldību sadarbības apvienība veselības aizsardzībai, kas apvieno pilsētu un 14 pagastus, uzsāk lielāko celtni pilsētā — Limbažu slimnīcu, kura nāk gatava 1937. g. novembrī.

1938. g. iesākts būvēt pilsētas „Vienības dārza paviljons“, kas nāca gatavs 1939. g. un atklāts 20. jūnijā.

Apciemojiet Limbažu novadu!

Brīnumskaista paveras mūsu zeme tiem, kas, nebaidīdamies saules svelmes vasarā vai salu ziemā, aun kājas tēvzemes apceļošanai. Ceļošanas prieks aizvien vairāk iegūst atzinības latviešu ļaudīs un daudz jau ir tādu, kas zinās stāstīt par Latgales ezeru skaistumu, siena smaržu Gaujas līcos, Zemgales kviešu druvām un teiksmaino Kursu. Visur dzimtenes apceļotāji laipni aicināti un sagaidīti. Arī Limbažu novads aicina ceļotājus. Seši ceļi atver ceļotājiem šī nomaļā un klusā stūra skaistumu.

Pirmais: Limbaži — Umurga (baznīca ar 400 g. veciem kokgriezumiem un kapsēta, kur atdusas Juris Neikens un Fricis Bārda) — Augstroze — Dauguļi (atveras ceļš uz Dikļiem un Zilo kalnu) — Valmiera.

Otrais: Umurga — Katvaru muiža ar ezeru un senču pilskalnu — Tiegazi ar senču pilskalnu, Aspazijas gravu, kur dzejniece radījusi „Mēness starus stīgo“ — Limbaži.

Trešais: Limbaži — Stūrītis — Liepupes jūrmala — Saulkrasti.

Ceturtais: Limbaži — Mucenieki, kur 1919. gada jūnijā cīnijās atbrīvotāji — Buļmuiža ar senkapiem no 5. g. s. pr. Kr. — Vidriži — Lielstraupe — Cēsis.

Piektais: Ceļojums laivās pa Lielezeru, Dūņezeru un Svētupi.

Sestais: Bruņķis — Skujas ezers — Auziņezers — Jumpravmuižas ezers — Riebezers — Dziļezers — Vītrupe.

Limbažu novads sveiks katru ceļotāju!

TIRDZNIECĪBAS UN RŪPNIECĪBAS

A/S. «Kieģelis»

Rīgā, Raiņa bulv. 11, tālr. 23892.

Viena no lielākām un modernākām Lielupes—Iecavas baseina ķieģeļrūpniecībām.

PĀRDOD: 1. Sarkanā un baltā māla mūra, fasades, iekšsienu (vieglos, porainos un caurumainos) ķieģeļus. 2. Kļīveidīgos skursteņu un aku ķieģeļus. 3. Smilškaļķu ķieģeļus. 4. Drenu caurules. 5. Juntu kārnījumus.

Kieģeļi un drenu caurules godalgotas 1937. gadā Latvijas Lauksaimniecības kameras izstādē ar augstāko godalgu — zelta medaļu.

Armijas Ekonomiskais Veikals

Galvenais veikals
RĪGĀ, AUDĒJU IELĀ 16

NODAĻAS:
Rīgā, Brīvības bulvarī 3

Liepājā,
Rožu laukumā 9/10

Daugavpili,
Vienības namā,
Viesnīca, restorāns
un kafējnīca

Rēzeknē,
15. maija ielā 16

Pārtikas un delikatesu preces

Zivis

Medijumi

Augļi

Cepumi

Saldumi

Tabakas
preces

leķš- un ārzemju zīda,
vilnas un kokvilnas audumi

Gatavi
dāmu un
kungu
apgērbi

Ādas

Apavi

Galanterijas un modes
preces

Parfimerija

Rotaļlietas

Mājturības piederumi

leķš- un ārzemju dzērieni

Aukstā galda virtuve

Aizsargu un aizsardžu gatavi apgērbi un ietērpa
piederumi, formas cepures, apavi

Cepures

Sporta piederumi

Vairumā — Mazumā

Tirdzniecības un rūpniecības
akciju sabiedrības

„DZIRNAVNIĒKS”

GALVENAIS KANTORIS: Rīgā, Elizabetes ielā Nr. 41/43.

Tālruni: Direktoram - rīkotājam	22314
Darbvedībai	22314
Tirdzniecības vadītājam	34785
Techniskam vadītājam	33963
Tirdzniecības daļai	24372
Pasūtījumu daļai	25895
Saimniec. un iepirkš. daļai	31286
Galvenam grāmatvedim	31846
Grāmatvedībai	22534 un 31247
Personāla darbvedībai	30371
Transporta pārzinim	20334
Šveicaram	31918

DZIRNAVAS:

RIGĀ,

Tērbatas ielā 79/83, tālr. 91398	
Rūpniecības ielā 27, „	31310
Katrīnas ielā 14/20, „	31237
Krasta ielā 49, „	23692
Puškina ielā 11/13, „	31230

JELGAVĀ,

Rūpniecības ielā 2, tālruni:	
dzirnavu pārvald.	413
kantorim	1078
ekspedīcijai	75
Lietuvas ielā 22	981
Kapu ielā 3	287

LIEPĀJĀ,

Brīvības ielā 23, tālruni:	
dzirnavu pārvald.	2454
kantorim	230
Jaunā ielā 4/6	2450

AUCĒ,

Miera ielā 2, tālrunis 13.	
----------------------------	--

Neuztraucies, pusdienas paspēšu laikā,
jo mums ir līdzīgi
A-S. BEKONA EKSPORTS KONSERVI,
kuri pagatavojami 5 minūtēs

Limbažu

**platmaļu fabrikas un
vērptuves akc. sab.**

Limbažos, Jūras ielā 4. Tālrunis 17.

Platmāles
tūbas (filca),
voiloki.

T. Jansons

a k m e ņ k a l i s

Limbažos, Jūras ielā Nr. 29.

Izgatavoju

uz pasūtījumiem visāda veida

kapa pieminekļus

un arī

kapa apstrādājumus.

**Limbažu pilsētas
krāj - aizdevu sabiedrība**

Darba laiks no 9—13.

Lauvas aptieka

cand. pharm. O. Prūsis.

Limbažos, Jūras ielā Nr. 11.

K. Balodis, Limbažos

ĀDU ĢĒRĒTAVA UN SEDLINIEKU DARBNICA.

Avotu ielā Nr. 10.

**Teiču un Lielezera
d z i r n a v a s**

īpašn. R. Eglītis.

*Limbažu zvejnieku
sabiedrība*

Limbažos

A/S.

„LATVIJAS KOKS“

Rīgā, Kaļķu ielā 3.

Eksportē kokmaterialus
Pārdod zāģmaterialus vietējām vajadzībām
Pērk mežus un meža materialus

A/S. **„Tabaka“**

Tērbatas ielā 76.

SVEICINU LIMBAŽU DZIESMU DIENĀ!

Uz redzēšanos manos veikalos!

- 1) **BAUMAŅU KARĻA LAUKUMA Nr. 4**
jaunatvērtā

Konditorejā-kafejnīcā

bagātīgā izvēlē: **Cepumi** — maize, kūkas u. t. t.
Atspirdzinājumi — kafija, tēja, piens, augļu sulas,
limonades. **Saldumi** — šokolades, konfektes u. t. t.
Jāpiezīmē, ka ar 30. jūliju mana konditoreja - kafejnīca
būs atvērta svētdienās kā parasti un arī pēcpusdienās no
plkst. 13.00—24.00.

- 2) **JŪRAS IELĀ Nr. 3, tālr. 61.**

Saldumi, augļi, delikateses, kolonialpreces, tabakas preces
un bagātīgā izvēlē **trauki** — porcelāna, fajansa, stikla.
Sezonai — stikla ievārijumu burkas un pudeles.

Saldumi **Pauls Abols** *Augļi*
Trauki kolonialpreces Tabaka

Limbažos, Jūras ielā 3, tālr. 61. Baumaņu Kārļa lauk. Nr. 4.
Rūjienā, Rīgas ielā 2, tālr. 153.

„ROLO”

Pilnpiena tofejas mīkstais pildījums bagātīgi
pārklāts ar tīru piena šokolades masu.

Ērts kabatas saiņojums. Cena Ls —.25.

A./S. **V. Kūle**

Limbažu
skolotāju
kooperatīvs

Grāmatas, rakstamlietas,
rotāļlietas

A/S.

„Varonis“

Brīvības ielā 149

Limbažu
patērētāju biedrības

VEIKALI: 1) Limbažos, Cēsu ielā Nr. 6, tālr. 48.
2) Nabē, spirta kopdedzinātavas telpās.

God. patērētāji!

Aukstam laikam iestājoties, ir atkal jādomā par siltu apģērbu, tādēļ pasteidzieties iepirkties tīras vilnas siltus un glītus plecu lakatus, kā arī siltu uzvalka drānu pie

P. TILS UN DELS, Limbažos, Jūras ielā 32.

Pārstrādāju arī laucinieku vilnu kārstā vilnā, dzijās, kā arī dažādos audumos.

Laucinieku pašausto drēbi, veļu krāsoju un presēju.

Darbs tiek izpildīts pēc labākās sirdsapziņas un ātri.

Pateikdamies par līdz šim dāvāto uzticību un cerot, ka arī turpmāk būsiet mūsu darba noņēmēji, paliekam ar sveicienu

P. TILS UN DELS, Limbažos, Jūras ielā 32.

A/S.

„Ādu un vilnas centrale“

Limbažu aģentūra

Jūras ielā Nr. 23.

Aģents Pakrastiņš.

A. ŠMITS

Jauktu preču tirgotava.

Lielā izvēlē trauki.

Limbažos. Cēsu ielā Nr. 1.

KĀRLIS TOMASS

Mechaniska darbnīca

Limbažos. Jūras ielā Nr. 6.

N. GERTNERS

Dāmu un kungu frizētava

Limbažos, Burtņieku ielā Nr. 5

J. BĀRDAS

dārzniecībā un koku audzētavā

Limbažos, Niedras ielā Nr. 50,

dabūjamās ziedošās puķes,
augļi, vīnogas.

Uz pasūtījumu vaiņagi.

A. BĒRZIŅŠ

Limbažos, Jūras ielā 25.

tālr. 85.

Kolonialpreču tirgotava, labības uzpirkšana un būvmateriālu noliktava.

F-ma

„LIMBAŽU BAZARS“

Limbažos

īpašn. I. VITOLS.

Kolonial-, dzelzs, tēraudu un ādas preču tirgotava.
Cēsu ielā Nr. 2.

**GATAVU APĢĒRBU UN
MODES PREČU VEIKALS**

Limbažos, Cēsu ielā Nr. 5

Plašā izvēlē ir dabūjami: dāmu mēteļi, kleitas, ligavu tērpi, aizsardžu un ģimnazijas skolnieču formas tērpi, bērnu apģērbi, dāmu, kungu veļa, cepures, apavi, rokassomiņas un dažādas modes preces.

A. GRĒVE.

Iegriežaties

J. Zeidmaņa konditoreijā

LIMBAŽOS

Tur atradīsiet atspirdzinošus dzērienus, saldējumu, Bekona Eksporta desas, maizes preces un saldumus bagātīgā izvēlē.

VIKTORS MEŽGAILIS

Jauktu preču tirgotava

Limbažos. Cēsu ielā Nr. 7.

ĒRĢĻU APTIEKA

prov. K. Jordāns,

Limbažos,

Burtnieku ielā 1, tālr. Nr. 70.

J. Prauliņš

Limbažos, Cēsu ielā Nr. 10.

Jauktu preču tirgotava

Augusts Lācis

Limbažos,

Gaļas un desu tirgotava
Jūras ielā Nr. 9, tālr. 49.